

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

W E E K B L A D

20e jaargang nr.34

=====
nadruk verboden

=====
16 april 1976

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Ook nu weer wijs ik u er op, dat wij, sprekers van deze groep, niet alwetend of onfeilbaar zijn. Denkt dus zelf na. Ons onderwerp van heden dient van geestelijke aard te zijn. Ik koos hiervoor de titel:

OPSTANDINGSMYSTIEK
=====

Wanneer je je bezig houdt met het paasverhaal, dan wordt je gekonfronteerd met de opstanding van Jezus. Het wonderlijke daarvan is, dat het er eigenlijk een beetje bij hangt. Het gehele leven van Jezus voert in de richting van de kruisdood en de opstanding is in feite alleen maar een soort uitroep-teken achter Zijn leven.

Toch blijkt juist het denkbeeld, dat Hij is opgestaan uit de dood, voor veel mensen bijzonder belangrijk geworden. Er zijn velen, die op de een of andere wonderlijke wijze hebben geprobeerd deze opstanding in zichzelf mee te beleven.

Je hoort van die mensen minder dan van hen, die het lijden en de kruisdood probeerden mede te beleven en dan daardoor nog stigmata en dergelijke vertoonden.

Toch dacht ik, dat juist de overwinning op de dood, zoals dit door de christelijke public-relations-officers wordt genoemd, wel degelijk een nadere beschouwing waard is.

Want sterven is een vorm van veranderen van leven. Wanneer je gelooft in een leven na de dood, dan moet je ook begrijpen, dat dit leven geheel anders zal moeten zijn.

Maar dit andere neemt niet weg, dat je toch altijd weer gekonfronteerd zult worden met het leven, dat je achter je hebt gelaten. Je kunt overgaan, de aarde achterlaten, ja, alle banden daarmee schijnbaar verbreken, maar wanneer je werkelijk een taak op aarde onafgewerkt liet, kom je terug.

Nu kan een grote meester, een grote kracht, zoals Jezus was, dit natuurlijk veel gemakkelijker doen dan een gewoon mens. Maar het verwonderlijke daarbij is, dat de mensen, die zich met dit gebeuren bezig houden, dit gemeenlijk in het negatieve trekken.

U kent allen waarschijnlijk wel verhalen over mensen, die als geest terugkeerden om een boodschap te brengen, zoals het verhaal van het nonnetje, dat zwaar gezondigd had, maar nooit betrapt werd.

Zij zou begraven worden als een heel heilig zustersertje. Maar toen de kist voor het altaar stond, verscheen zij opeens, wenend en gloeiend als van helle vuur en sprak haar waarschuwing aan haar medezusters uit. Als bewijs, dat zij zelf hier had gesproken en naar waarheid verklaarde, drukte zij haar hand op de kist, waarop deze schroeide en vervolgens op het altaar, waarin 't beeld van de hand door de hitte insmolt.

Deze afdrukken zijn in het betreffende klooster trouwens nu nog te zien. Maar die indruk op het altaar is door een nogal kundige beeldhouwer gemaakt, dat kun je bij nadere beschouwing heus wel zien.

Soortgelijke verhalen in meer negatieve zin spelen in het geloof, zowel als in de overleveringen van de christenen een rol, maar steeds weer is de reden en oorzaak een negatieve en gaat het om een waarschuwing, die uit het hiernamaals komt.

Maar als je werkelijk leeft in begrip voor een werkelijkheid, die verder gaat na de dood, dan ziet men zich gekonfronteerd met iets, wat weinig met waarschuwingen en vertoon, maar zeer veel met het innerlijke leven te maken heeft.

Het tot besef komen in je innerlijke leven is in feite een soort opstanding, die al plaats heeft, wanneer je nog in de stof leeft. De opstandingsmystiek is dan ook vreemd genoeg niet iets, wat zich alleen maar met het leven na de dood bezighoudt.

Het is in feite een pogen door mensen om de opstanding van Jezus in het eigen ik door te maken. Er zijn verschillende officieel niet-christelijke, of altans niet officieel door het christendom erkende groepen, die in hun eigen inwijdingsriten dan ook zowel de dood als de opstanding symbolisch doormaken.

Wat de vraag doet rijzen, wat die dood dan wel zou moeten zijn. Voor de mysticus is de dood niet het einde, maar zij is wel de erkenning, van hetgeen je werkelijk bent.

Al het onnodige valt weg. Al wat je geweest bent, wat de mensen van je gedacht hebben, alles wat je ooit bezeten hebt, valt weg.

Wat overblijft, ben je zelf: je eigen gedachten, de kern van je eigen wezen, de ware gevoelens, die je dat gehele leven voortdurend verborgen hebt achter allerlei maskers, omdat dergelijke dingen nu eenmaal niet horen, of omdat het anders moet en zelfs wel, omdat je zo zachtzinnig niet kunt zijn in het zakenleven.

Je staat dan voor de innerlijke werkelijkheid: niet de vraag, wat je gedaan hebt en niet wat je betekende, of wat anderen wel van je dachten.

Je staat betekenisloos in een wijde lichte wereld, waarin geen enkele schaduw te bekennen is. In die wereld van licht sta je en beleef je jezelf. In feite is dit een gang door de hel.

Het staat trouwens in de christelijke geloofsbelijdenis ook vermeld : Jezus daalde af ter helle. Eerst daarna herrees Hij en ging Hij in tot de Vader.

Wanneer je moet erkennen, waar je gefaald hebt t.a.v. het Licht in jezelf, voel je je zeker niet prettig. Het is een vorm van lijden, wanneer je niet kunt aanvaarden, dat alleen de kern van je wezen de rechtvaardiging van je bestaan vormt.

De mysticus zegt: In mij is het goddelijke Licht en dit Licht is de enige waarde en waarheid. Wanneer ik de onbelangrijkheid van al het andere durf beseffen, zo zal ik in die kern zelf de wijsheid vinden om alles te begrijpen en alles juist te interpreteren.

Dan groei ik a.h.w. vanuit de ingewikkelde structuur van leven en beleven tot de aanvaarding van het eeuwige symbool van mijn werkelijkheid temidden van de kosmos. Mystici hebben op vele verschillende wijzen getracht dit te beleven.

Van een van hen is b.v. bekend, dat hij in kruishouding voor een altaar in gebed verzonk en zo probeerde alles achter zich te laten. Hij sprak hierover ongeveer als volgt:

Ik ben een zondaar. Goed, ik aanvaard; dat ik een zondaar ben. Ik weet, wat ik verkeerd heb gedaan. Ik weet, dat ik boeten moet.

Maar of ik nu lijden moet of niet, is niet van belang. Belangrijk is alleen, dat ik besta en daardoor verbonden ben met U, Mijn God.

De man was een monnik en u weet, hoe het met monniken gesteld is: die halen te pas en te onpas God er bij. De man besepte langs deze weg opeens de eenheid met God, maar moest ook dit uitdrukken in menselijke termen. En wat zei hij?

Ik zweefde boven de wolken en ik was verbonden met Jezus op het kruis; toch kende ik geen pijnen en geen angst voor de dood, doch slechts de zekerheid, dat ik zou herrizzen, de zekerheid ook, dat al mijn schulden zouden verdwijnen, dat al mijn deugden zouden opgaan in het geheel van Gods wereld en dat ikzelf gelukkig zou zijn, omdat ik bestond.

Wat een zeer vrije vertaling is van zijn woorden, die meer omslachtig en plechtig werden geformuleerd. Toch heeft deze christelijke mysticus iets van de essentie van dood en opstanding begrepen.

De essentie vooral van een dood, die niet alleen maar betekent, dat je lange tijd aarzelt in een tussenwereld, tot je weer herboren zult worden, maar die kan worden tot een werkelijk achterlaten van alles, wat menselijk als existentie wordt gevoeld.

Alle bestaan, uitdrukking in waardering, of relatie van eigen zijn, laat je achter, om op te gaan in het Ene, in de Kracht en het Licht, om dan, tot werkelijk leven gekomen, jezelf in dit licht volledig te beleven.

De mensen hebben altijd geprobeerd om de mystiek van de opstanding op de een of andere wijze aan te tonen. Er zijn lange verhalen verteld over de wachters aan het Graf, die in slaap gevallen waren en geschrokken wakker werden door een wonderlijk licht, dat hen verblindde. Ook Maria Magdalena wordt er steeds weer bijgesleept als getuige, desnoods aan de haren. De Emmaüsgangers zitten in die verhalen nog steeds verbaasd te kijken, wanneer de vreemdeling, die met hen ging, het brood breekt en herkend wordt. Dit moet dan een bewijs

zijn voor de werkelijke overwinning op de dood.

Maar daarbij blijft het gemeenlijk. Jezus zelf blijft in feite buiten beschouwing en zelfs het geloofsartikel, waarin staat, dat Jezus afdaalde ter helle en eerst de derde dag is herrezen uit de dood, wordt opgedreund en verder zo snel mogelijk vergeten.

Zoals de gelovigen steeds weer verwerpen, dat ook een mens, die na zijn dood nog niet zijn eindbestemming bereikt heeft, zich kan manifesteren - en toch blijkt uit Jezus woorden duidelijk, dat dergelijke manifestaties niet onmogelijk zijn. Spreekt Hij niet tot de wenende vrouw: Beroer mij niet, want ik moet nog ingaan tot de Vader?

Men vergeet kennelijk, wat er in feite aan de hand is met het sterven, zelfs volgens de evangeliën. Je moet eerst door het duister gaan, je moet eerst je pompeusiteit, je gevoelens van belangrijkheid en betekenis verliezen. Slechts hij, die leven kan vanuit het licht en alleen voor dit licht, gaat onberoerd door de onderwereld.

Wat ons tot de vraag brengt, of die opstanding niet gelijktijdig manifestatie betekent. Jezus is tastbaar, dat wel. Toch zegt men met andere woorden steeds weer, dat de Herrezenen zich manifesteert, want Hij gedraagt zich anders, toont andere mogelijkheden te bezitten dan een gewoon mens.

Zelfs wanneer de mensen in dit alles geloven en er over nadenken, laten zij hierop gemeenlijk volgen: maar voor ons, schepselen, zal die opstanding met alle mogelijkheden eerst waar worden aan het einde der tijden. Want in feite denken ook zij aan een zuiver stoffelijke opstanding uit de dood.

Dat zou me wat worden: alle graven gaan opeens open, een ieder wil ergens naar toe en men kan het alleen met de levenden al haast niet meer aan met het openbaar vervoer....

Het beeld van de lichamelijke, de zuiver stoffelijke herrijzenis doet mij altijd weer erg simplistisch aan. Ik vraag mij af, of zoiets nu werkelijk nodig is.

Want wat is Jezus na zijn dood in feite? Hij is kennelijk volgens alle beschrijvingen en commentaren eerder een materialisatie dan een stofmens. Hij gaat door gesloten deuren, door muren, verschijnt en verdwijnt juist, zoals Hij dit wil, zonder met enige stoffelijke belemmering rekening te houden. Hij legt kennelijk zeer snel grote afstanden af, zonder dat iemand Hem ziet of weet, hoe Hij dit deed. En zoals u weet, is dit mensen niet eigen, maar kunnen geesten, ook wanneer zij soms een stoffelijk-tastbare vorm aan willen nemen, dergelijke dingen wel doen.

Wanneer ik verbonden ben met een wereld, zo zal ik ook banden kennen met de bewoners van die wereld. Ik heb een denkbeeld omtrent mijn taak in die wereld, een gevoel van mijn aandeel in het geheel, voor mijn besef alleen uit te drukken in het volbrengen van een taak. Dit ken ik in de geest zeer goed.

De zoveelste inkarnatie van een beroemde abt uit een klooster aan de grenzen van Tibet sprak eens in dit verband: Nu ik terug ben gekeerd, weet gij, dat ik terugkeerde, omdat ik nog niet alles gezegd had, wat ik u zeggen wilde.

Misschien is dit wel de kern van alle opstaan, je manifesteren in een wereld, die je door de dood toch achter je liet.

Wanneer je werkelijk alles gedaan hebt en gezegd hebt, wat voor jou in verband met die wereld nodig was, zul je je niet zo druk meer maken. Dan kun je rustig verder gaan naar het Licht, naar het Huis des Vaders, of hoe je het maar wilt noemen.

Maar zolang je nog het gevoel hebt, dat je nog een taak te volbrengen hebt, ligt de zaak anders. Dan is het, of je getrokken wordt naar die wereld, die wereld van mensen. Zelfs wanneer je te zwak bent om dit te doen, of niet wilt geloven in de mogelijkheid je taak vanuit de geest te volbrengen, zo volgt na een tijd van wachten toch de terugkeer, maar dan in de vorm van een hernieuwde inkarnatie.

Het is echter in vele gevallen wel degelijk mogelijk om de rest van je " taak " te volbrengen vanuit de geest. Als je sterk genoeg bent, kun je je zelfs in de wereld van de mensen materialiseren en met het spreken en werken, alsof je nog een mens zou zijn.

Is dat niet mogelijk, dan ben je nog altijd een kracht, die een soort stem kan worden, een invloed, die mensen kan bereiken. Je kunt je nog steeds merkbaar maken. En geloof mij, in dit opzicht spreek ik uit eigen beleven en niet alleen uit eigen overtuiging.

Voor het leven voelt de mens veel. Eeuwig voortleven lijkt hem erg mooi. Maar wees eerlijk: wanneer je werkelijk, zoals je nu bent, eeuwig voort zou kunnen bestaan, zou je je toch doodvervelen. Stel je voor, dat je de honderste James Bond - film bij gebrek aan beter gaat zien of negenhonderdnegenentwintig jaar naar achter het nieuws moet kijken. Dan gaat de jus van het bestaan er toch werkelijk wel af.

Wij hebben geen behoefte aan een eeuwig leven in de zin van een stoffelijk blijven bestaan, zoals wij zijn. En daar ik reeds Tibet en de boeddhistische monniken heb aangehaald, mag ik hier nog wel een van hen citeren, die de mystiek van de opstanding volgens mij wel bijzonder goed omschrijft:

In de erkenning, dat ik niets betekende, ben ik heengegaan. Ik heb mij opgelost en dreef in het niet. Toch was ik niet voldaan, want ik was mijzelve niet. Om mijzelf te kunnen zijn, ben ik teruggekeerd. Ik heb gesproken en ik heb krachten gegeven, ik heb gewerkt en ben herboren. Uit mededogen ben ik teruggekeerd. Want ik kan u niet alleen laten: zonder het mededogen ben ik niet volledig.

Is dat misschien de juiste mystiek van de wederopstanding? Is de opstanding uit de dood vooral iets, wat voortkomt uit het gevoel, dat je niet volledig kunt zijn, wanneer je niet al wat je bent hebt, uitgedrukt en gegeven aan het geheel van de mensheid, waarmede je verbonden bent?

Ik geloof, dat dit een benadering is, die, zover ik dit na kan gaan - al weet ik natuurlijk ook niet alles - dicht bij de goddelijke werkelijkheid ligt.

Er zijn hele grote betogen geschreven over de opstanding en het eeuwige leven. Er is zelfs iemand, die lange gesprekken neerschreef, die hij schijnbaar met God had gehouden. Volgens zijn eigen schriftuur heeft hij eens God gesmeekt:

Heer, zie op mij neer in de zinloosheid van mijn bestaan en zo ik sterf, neem mij op tot bij U. Waarop God antwoordt: Ik ben reeds met U. Wat kunt gij meer verlangen? Al wat gij nu reeds zijt in onvolledigheid, dat zijt gij vanuit mijn

wil en Mijn Bestaan. En zo gij zijt, wat ik U zeg te zijn, draagt gij Mijn kracht. En als mijn kracht zult gij voortleven en zijn, volgens mijn wil, zoals ik U heb gesteld in den Beginne.

Mystiek natuurlijk. Vermoedelijk bovendien iemand, die wat te veel met Thomas á Kempis te maken heeft gehad. Maar goed. In deze gedachtengang ligt opgesloten, dat je een taak bent en niet alleen maar een persoonlijkheid.

Wanneer Jezus opstaat uit het graf, zo kunnen wij er over strijden, of hij nu voordien werkelijk dood was danwel nog leefde. Maar één ding is zeker: dat wat die Jezus tijdens zijn leven op aarde was, had nobit een zodanige invloed in de tijd kunnen verkrijgen, wanneer die Jezus niet na zijn kruisdood weer verschenen was, gesproken had met zijn leerlingen en zo hen had kenbaar gemaakt, waar het naar toe ging.

Wij kunnen niet pretenderen, dat wij precies zoals Jezus zijn. Volgens mij zou dit zelfs een grote brutaliteit zijn. Maar wij kunnen wel zeggen: Als Hij de weg is en de waarheid, geldt alles, wat Hij is en deed ook voor ons.

Ook wij laten veel onafgemaakt achter. En dit zijn dan in de meeste gevallen nog dingen, waarvan wij bij ons leven niet dachten, dat zij belangrijk waren.

Onze verplichtingen tegenover onze medemensen b.v.? Zoals wij die op aarde zien, zijn zij gemeenlijk niet zo heel erg zwaarwegend. Maar er zijn dingen, die wij de mensen moeten geven om hen te helpen zichzelf te worden. Wij moeten hen helpen de waarheid en het licht te vinden.

Zolang wij daarin, hoe dan ook, tekort geschoten zijn, keren wij terug. De mystiek van de wederopstanding is volgens mij vooral de mystiek van de absolute doelgerichtheid van de kosmos.

Niet een onveranderlijk schema overigens, waarin elk lot van seconde tot seconde is vastgelegd, maar een bedoeling, die in elke stukje leven ligt en die waargemaakt moet worden daardoor.

Een bedoeling, die je alleen waar kunt maken door in elke vorm of wereld voortdurend te beantwoorden aan datgene, wat jij zelf in die kosmos bent.

Met het paasfeest zijn de mensen voortdurend bezig te denken aan Jezus, die de dood dan toch maar heeft overwonnen, die het dan toch maar gedaan heeft. Ik vind dit erg mooi, maar er zijn ook heel wat mensen, die aan andere dingen denken, zoals paashazen, waarop hun kinderen zich waarschijnlijk afvragen. hoe het komt, dat opeens hazen van die grote eieren kunnen leggen. Want tot dan toe hebben zij bij de hazen alleen maar van die hele kleine dingetjes gezien en nu komt volgens de ouders de paashaas opeens met van die heel grote dingen aansjouwen.

Wat alles erg leuk is. Maar het zijn verhaaltjes. Is er ook iets van de werkelijkheid in? Kunnen wij, diep in onszelf doordringende, daarmee iets doen? Kunnen wij diep in onszelf de verklaring voor het bestaan zo vinden? Kun je iets van de goddelijke bedoeling met je eigen bestaan begrijpen, wanneer je je alleen maar bezig houdt met een verhaal over iemand, die je voor is gegaan, zonder daaruit voor jezelf consequenties te trekken?

Of moeten wij - het is maar een vraag - eerder leren zelf diezelfde weg te gaan, diezelfde toestand bereiken, die - zelfde waarheid uit te drukken? Moeten wij leren de waarheid van ons bestaan uit te drukken volgens ons eigen wezen, bewust wordende zoals wij geschapen zijn?

De mystiek van de wederopstanding is in feite ook de mystiek van de dood. Deze beiden zijn met elkaar vervlochten. Er zijn natuurlijk wel mensen, die denken, dat dood werkelijk dood is. Maar dat is uitblussing. En niets in het al gaat werkelijk verloren.

Er zijn mensen die denken, dat de dood een soort entreebewijs vormt voor een van de eeuwige etablissementen, waar men voortaan dan wel lammetjespap blijft eten met gouden lepels, ofwel zich tot het einde der tijden en mogelijk langer zal moeten warmen aan de te hete vuren van de onderwereld.

Kan dit, is dit gevoelsmatig en redelijk wel aanvaardbaar? Is het zinvol, dat een wezen zijn gehele verdere bestaan door zal moeten brengen in een hel, ofschoon dit wezen zelf ongetwijfeld niet beseftte, wat er gaande was en wat zijn daden betekenden?

Dat een wezen de hel doormaakt is aanvaardbaar en begrijpelijk, vooral wanneer die hel voortvloeit, uit hetgeen je denkt te zijn. Het is dan een hel van illusie, die tegenover de werkelijkheid staat en niet een bestemd noodlot zonder meer.

Trouwens, niets is in het begin erger dan alle illusies omtrent jezelf te verliezen. Er is geen grotere vernedering denkbaar. Dat is zelfs op uw wereld duidelijk geworden, ook al blijft men gemeenlijk voor dergelijke feiten liever blind.

Maar 'n bekend modern psychiater heeft eens gezegd, dat het konzentriekampsyndroom voor een groot deel niet voortkwam uit de ontberingen, die de mensen geleden hadden en de wreedheden, die zij hadden ondergaan, maar uit het feit, dat zijzelf onder die omstandigheden voortdurend weer tekort zijn geschoten t.a.v. de voorstelling, die zij zich van zichzelf hadden opgebouwd.

Ik denk, dat de hel iets dergelijks zal zijn. Het is de noodzaak te aanvaarden, dat je steeds weer tegenover het beeld, dat je van jezelf koesterde, tekort bent geschoten, hoe dan ook.

Maar de wedergeboorte, de opstanding, wordt juist hierdoor volgens mij meer onvermijdelijk voor het ik. Het is niet alleen maar een eeuwige wet van karma, die hierbij een rol speelt, een onbegrepen noodzaak, alsof ergens een vergeten God nog steeds bezig zou zijn een kosmische wereldzee te karren, waar de ego's na voldoende beweging dan weer als kleine vetbolletjes tegen wil en dank uitspetten in de menselijke werelden.

Neen, het is niet alleen maar een wet van Karma en zeker ook geen reeks van herhalingen zonder meer. Het is de noodzaak te beseffen, wat je bent en de noodzaak te zijn, wat je kosmisch bent, die voor opstanding en wedergeboorte aansprakelijk zijn, volgens mij.

Het gehele paasverhaal kun je aan deze gedachte ophangen. Jezus kan van alles zijn. Hij kan sterven voor de mensheid, maar daarmee alleen heeft hij zich nog niet waargemaakt, heeft hij de mensheid nog niet volledig duidelijk gemaakt, wat er gaande is.

Hij moet zijn kracht, zijn mogelijkheden, zijn leer proberen over te dragen. Dit moet verder voortgang vinden op de aarde. Want als het op aarde verder kan bestaan, dan zal er ook een resonantie met Zijn Wezen voortbestaan. Dan is Hij voortdurend op aarde, zoals in de hemel, zoals sommige mensen het stellen.

Mogelijk klinkt dit erg vroom. Maar het loopt reeds tegen het paasfeest. En wanneer het weer dan mooi genoeg is, heb je wel andere dingen om je mee bezig te houden. Maar mogelijk kunt u er vanavond eens ernstig over nadenken.

Het gaat niet om de vraag, hoe een mens sterft en zelfs niet om de vraag, hoe een mens geleefd heeft. Het gaat er om, of je waar bent geweest.

Dáár, waar je niet volledig waar bent geweest in je bestaan tegenover anderen, daar komt de opstanding. Daar komt het ogenblik, dat je weer moet keren en, hoe dan ook en vanuit welk bestaan dan ook, of vanuit welke wereld dan ook, moet compenseren, wat je gedaan hebt.

Niet, omdat een kosmische wet zegt: wanneer jij nu Jan een trap geeft, moet er een volgend leven komen, waarin Jan jou een trap kan geven. Trouwens, indien dit waar zou zijn, zouden er nog heel wat mensen die levens met veel trappen in het vooruitzicht hebben. En in dit verband denk ik heus niet alleen aan de prof. voetballers, ofschoon die van trappen en natrappen ook aardig wat afweten.

Het is eerder een kwestie van evenwicht. Wanneer ik iemand schop en dit is volgens mijn wezen juist, zodat ik naar mijn besef er niemand kwaad mee heb gedaan, dan zal ik dit niet op mijn kosmische rekening terugvinden. Wanneer ik echter zelf de onjuistheid van mijn handelen erken, bestraf ik a.h.w. mijzelf. Ik plaats mij dan desnoods weer in een leven op aarde, waarin Jan mij kan schoppen.

Dat betekent, dat het mysterie van de wedergeboorte en het mysterie van de opstanding veel gemeen hebben. Het is alleen maar een ander facet van hetzelfde leven.

In beide gevallen zoek je jezelf waar te maken. In beide gevallen moet je datgene, wat je werkelijk bent, verder uitdrukken. In beide gevallen moet je openbaren, wat de inhoud is van jouw wezen, maar bovenal wat de waarde, betekenis en kracht is van de God, die in jouw wezen op een bepaalde wijze werkzaam is.

Sommige mystici hebben ook hiervoor mooie uitdrukkingen en uitleggingen bedacht. In dit geval kies ik een pers, die niet christelijke was, maar zich bezig hield met de eeuwige strijd tussen goed en kwaad.

Ook hij gelooft kennelijk in een wederopstanding, wanneer hij zegt: Elke schrede, die ik niet ben gegaan, moet gegaan worden. Indien ik U het pad niet juist heb getoond, het pad dat gij moet gaan, zo zal ik u die weg alsnog moeten tonen.

Daarom, mijn zoon - hij spreekt hier kennelijk tegen zijn eigen zoon, vermoedelijk zijn oudste zoon - zal ik terugkeren tot gij het pad zelve kent en zelve de gevaarlijke bergen kunt doorkruisen.

Gij zult mij zien, wanneer gij aarzelt. Ik zal naast u staan en tot u spreken. Want indien ik niet geleerd heb, deze wegen te gaan, zo heb ik gefaald. En wie faalt, kan alleen blijvend falen, wanneer hij zich overlevert aan de machten van

het duister.

Is dit eigenlijk niet precies, waar het ook mij gaat? Ik geloof heus niet, dat iemand na zijn dood als een soort geestelijk ANWB-wegwijzertje komt spelen, zeker niet in de meer stoffelijke zin. Maar in het leven schieten wij vaak tekort tegenover onze medemensen. Wij geven hen mogelijk heel veel, maar dan toch net nog niet genoeg.

Of wij hebben mensen een verantwoordelijkheid gegeven, die zij nog niet kunnen dragen. En in al deze gevallen zullen wij zelf moeten zorgen, dat wij hen nabij zijn om er voor te zorgen, dat zij toch verder kunnen gaan.

Dan staan wij n.w. op uit de dood. Dan kom je uit de verzonkenheid in het andere zijn terug naar de wereld van de mensen. Dan spreek je tot de wereld van de mensen, dan scheid je invloeden in de wereld van de mensen. En alleen, wanneer datgene, wat jij zou moeten zijn geweest, voortleeft in de mensen en onder de mensen, dan is het overbodig je verder te manifesteren.

In dat geval kun je, zoals Jezus gedaan heeft, rustig opstijgen naar de hemel verdwijnen. Want dan leef je in de wereld toch voort in de resonantie met degenen, die nu jouw weg verder gaan.

Tussen haakjes: indien dit juist is, zou de wederkomst van Christus, die door sommigen voor deze tijd weer zo nadrukkelijk wordt aangekondigd, een wonderlijke betekenis krijgen. Want een stoffelijk kenbare terugkeer van die Jezus op aarde zou dan moeten betekenen, dat alle christenen in hun streven en erkennen t.a.v. de Christus tekort geschoten zijn.

Daarom zou het dan nodig zijn, dat Jezus weer op aarde leeft, want een andere reden kan ik niet bedenken. Wat de zaak wat vreemd doet schijnen, wanneer je even verder nadenkt.

Veel uitleg is dan niets anders dan een wegvluchten in de verklaring. Aan de andere kant worden wij toch steeds weer gekonfronteerd met feiten, die wij ook met deze andere uitleggingen niet kunnen teniet doen.

In onze kringen - ik spreek nu even vanuit de Orde, zoals ik die ken en niet, zo als u die kent, al wordt er zelfs bij ons wel eens geroddeld, maar dan op een andere wijze dan u dit doet - is het werken een streven om waar te maken voor jezelf en anderen, maar niet alleen voor anderen, wat je voelt te moeten zijn.

Wanneer ik tot u spreek over deze dingen, zo doe ik dit niet alleen maar, omdat dit voor mij belangrijk is, of omdat dit voor u van belang zou kunnen zijn, maar omdat er in mij een besef is van iets, wat ik nog niet waar heb kunnen maken en wat ik voor mijzelve meer waar maak door mijn gedachten aan u mede te delen.

Het is het wonder van de overdracht van krachten of denkbeelden, dat hierbij een rol speelt. Het is mogelijk ook een kosmische wet, waarin het goddelijke Licht toch altijd weer een en dezelfde waarheid wordt. Met zekerheid kun je dat niet zeggen.

Maar in onze kringen is men er wel zeker van dat degenen, die voortdurend bezig zijn te werken op uw wereld, dit niet alleen maar doen, omdat zij zoveel medelijden hebben met de mensen en de mensheid, maar omdat zij voelen, dat dit noodzakelijk

is voor en vanuit henzelf.

Het lijkt onvermijdelijk in onze ogen. Wie sterft op aarde, zal op die aarde op de een of andere wijze weer moeten leven of tenminste werken, wanneer hij tijdens het stoffelijke leven niet voltooid heeft, wat hij als kosmisch ik wilde doen.

Mogelijk denkt u nu aan al die mystieke genootschappen, die voor al deze dingen hun eigen verklaringen hebben. Iedereen wil graag geloven in de wederopstanding. Iedereen wil geloven in een hemel en in een God, die men bereiken kan.

Maar de meeste mensen voelen er niet veel voor een dergelijk bereiken van God en hemel in gedachten te verbinden aan een moeizame herhaling in vele stoffelijke levens, of een voortdurende verbondenheid met een wereld, die zij, daar zij zich steeds weer met mystiek hebben bezig gehouden, toch enigszins verachten.

Het is zo gemakkelijk uit te roepen: Wereld, ik veracht U!! Maar werkelijk de wereld verachten is dood, dat is teniet gaan. Want je bent niets zonder die wereld en die wereld is niets zonder jou.

Je bent niets zonder de kosmos en de kosmos is niets zonder jou. Er is altijd een werkelijke verbondenheid en dit is de reden en zin van alle bestaan, zover ik dit kan nagaan.

Ik dacht, dat de werkelijke paasgedachte dan ook niet bepaald goed wordt weergegeven door het symbool van een kuiken, dat net uit het ei komt. Want het kenteken van pasen is eerder de herhaling, de kringloop.

Het is een spiraal, die uiteindelijk terugkeert tot zichzelf. Het is een soort doolhof, waarin de weg moeilijk te vinden is, maar wanneer je eenmaal het juiste pad hebt gevonden, blijkt, dat je weer bij dezelfde uitgang terecht komt. Er is maar een punt van begin, van vertrek: de waarheid, de kosmos.

Wanneer wij in ons leven bezig zijn, zo kunnen wij nooit aan die noodzaak tot terugkeren beantwoorden, wanneer wij ons gehele kosmische bestaan en wezen niet hebben waargemaakt.

Daarom lijkt het mij niet eens belangrijk te vechten over de vraag, of Jezus nu een echte zoon van God is geweest, of niet- waarover je dan heel wat ruzie kunt krijgen. Wij kunnen gewoon zeggen:

Jezus nam een functie op zich. Hij werd tot Christus, hij werd drager van de invloed, die wij christus noemen. Hij werd tot uitdrukking van een goddelijke wijsheid of waarheid. Daarom kan Hij geen afscheid nemen van de wereld, voor men op de wereld die waarheid werkelijk beleeft. Zolang die waarheid nog levend blijft op de mensenwereld, zal Jezus niet tot de aarde terug behoeven te keren. Maar zodra die waarheid dreigt te sterven, terwijl het besef daarvan noodzakelijk is, zal Jezus weer als mens op aarde komen.

Maar dat geldt dan volgens mij niet alleen maar voor Jezus. Het geldt voor alle grote meesters, die door de tijden heen zich op aarde hebben gemanifesteerd. Dat geldt zo goed voor meester Moria als voor alle anderen. Dit geldt zelfs voor je ego, dat ook zijn taak heeft, zijn betekenis moet uitdrukken en waarmaken in de kosmos.

Met pasen moet je volgens mij dan ook niet alleen herdenken, dat Jezus eens uit de dood is opgestaan, maar je zou

mede moeten gedenken, hoe jezelf ondanks alle fouten steeds weer bewust zult leven, werken en contact hebben met alle werelden, tot je vervuld hebt, wat je werkelijk bent, deel bent geworden van het geheel en zo niet meer een manifestatie van node hebt, omdat de waarheid, die je bent, voortdurend en overal in de kosmos aanwezig is.

Wij zijn onsterfelijk, niet omdat er geen dood bestaat, maar omdat de kern van ons wezen niet gemist kan worden in het geheel en zo voortdurend, ook al wordt het omgeven door de meest verschillende vormen, werelden en uiterlijke mogelijkheden, zal heronstaan, zal opstaan uit de dood, tot het laatste ogenblik is gekomen: het ogenblik, dat je niet meer behoeft te denken over sterven en opstaan, omdat je deel bent geworden van alle dingen.

Ik achtte dit onderwerp een juiste benadering van het paasfeest en tevens zeer geschikt voor een avond met een geestelijk onderwerp. Daarom heb ik het u voorgelegd en geef ik u de gelegenheid uw vragen en commentaren nu te uiten.

x Hoe weet een mens op aarde, wat hij moet zijn?

- Wanneer Jezus staat voor de kruisiging, spreekt hij volgens het verhaal: Heer, indien het mogelijk is, laat deze beker mij voorbijgaan. Maar niet mijn wil, maar Uw wil geschiede.

Een mens kan niet weten en zelfs Jezus wist op het ogenblik van zijn gebed niet zeker - anders had hij zo niet gesproken - wat onvermijdelijk is en wat niet.

U weet niet precies, wat in uw leven noodzakelijk en onvermijdelijk is. Maar wanneer u zich laat leiden door het hoogste begrip en besef, dat in u bestaat en altijd weer tracht het hoogste, dat in uw volgens uw besef leeft, vorm en gestalte te geven, beantwoordt u aan de kosmos.

Of dacht u, dat in een dergelijk geval God niet door u zou kunnen werken en spreken? Om het anders te stellen: gelooft u niet, dat de totaliteit van het zijnde ook in u zodanig werkzaam is dat u, ook al beseft u mogelijk zelf niet, wat u precies tot stand brengt, datgene volbrengt, waarvoor uw leven bestemd is en zo de functie, die u in het geheel hebt, manifest maakt?

Het is niet: Hoe weten wij. Vele mensen vragen, hoe zij iets omtrent het hogere kunnen weten. Maar wat is dan dit weten, waarover u spreekt? In feite is het het vangen van een waarheid, zo mogelijk een eeuwige waarheid, in beperkte woorden en begrippen. Dit is niet mogelijk.

Dit weten, waarover u spreekt, is, in menselijk redelijke zin, even moeilijk te verwezenlijken als het vangen van zonlicht in een flesje.

Ons begrip kan de totaliteit niet omvatten. Maar er is wel iets anders voor ons van belang. In ons schuilt ergens een besef van juistheid. Ik noem dit geen geweten, omdat het geen men geweten noemt gemeenlijk berust op de dressuur door ouders, de conditionering van de maatschappij, gepaardgaande met de angst voor konsekwenties van je daden.

Maar diep in je schuilt een besef, dat je steeds weer doet ervaren: dit is belangrijk, dat echter niet. Zoek datgene, waarvan je innerlijk gevoelt, dat het belangrijk is. Praat dan maar niet over begrijpen en weten. Dit is binnen de beperkte besefswaarden, waarover men stoffelijk kan beschikken,

toch niet bereikbaar. Menselijk kun je de essentie van je bestaan niet determineren. Je kunt alleen zijn. En natuurlijk in dit zijn de kosmos toch weer waarmaken.

Wanneer een mens u zegt: dit is mijn taak in het leven, zo vraag hem, hoe hij dit dan weet. Zegt hij: In mij is iets, wat mij zegt, dat dit voor mij de juiste weg is op dit ogenblik, dan heeft hij waarschijnlijk gelijk.

Een mens die werkelijk zo de juistheid voelt, van hetgeen hij doet, heeft meestal een onbewust of halfbewust contact met de kosmos, waarin alles, zelfs het overwinnen van de dood, opgesloten ligt.

Maar wanneer iemand u antwoordt: Dit is mijn taak, want ik moet mijn medemensen dienen en dit kan ik door mijn persoonlijkheid en opleiding Denk dan : schei maar uit.

Want zo iemand is gemeenlijk een Klein Duimpje, dat denkt een reus te zijn en anderen belooft hele wouden uit de grond te zullen rukken, terwijl hij ternauwernood een gras-halm kan plukken.

Zelfs voor mij geldt op het ogenblik, dat ik alleen maar voel, dat het juist is om deze dingen te zeggen, ofschoon het redelijk gezien mogelijk beter zou zijn iets anders te doen. Maar ik voel, dat dit nu en voor mij, voor ons, juist is. En daarom spreek ik, zoals ik spreek.

O, ik weet niet, of het wel redelijk en verstandig is, zo te spreken. Maar indien er in mij iets is, wat zegt, dat dit nu juist en belangrijk is, wanneer ik voel, dat hierbij kosmische invloeden in het geding kunnen komen, dan spreek ik. Basta.

Ik maak God in mij waar, de kosmische werkelijkheid of het scheppingspatroon - u kiest maar - waarin ik een bepaalde plaats heb, waar op grond van een innerlijk beseffen, dat niets te maken heeft met een weten of begrijpen, iets wat ik zelfs niet voor mij zelve kan verklaren op redelijke wijze.

x Maar dat is toch kennis?

- Kennis? Moet je hier niet eerder spreken van een niet geformuleerd besef? Want kennis betekent omschrijving. Kennis betekent: mogelijkheid tot uitdrukking. Besef echter is een soort weten in jezelf, dat bestaan kan, ook al is het niet formuleerbaar of uitdrukbaar. Besef lijkt mij daarom een juistere term dan "weten".

x Voert dit tot een juiste levenshouding?

- Dit riekt naar menselijke rationalisatie. De levenshouding is een bewust in het leven kiezen en handelen. Het besef is echter iets, wat geen uiterlijke normen aanvaardt, maar eenvoudig kenbaar maakt: zo ben je waar en anders niet.

Het wonderlijke hierbij is, dat een mens, die deze innerlijk juiste weg volgt, steeds weer zal ontdekken, dat die redelijk bezien onjuist is. Want je wordt er niet beter van en kunt zelfs geen resultaten voorzien.

Maar handel je volgens je besef juist, dan krijg je tegen alle redelijke verwachtingen in toch vaak een bevestiging, dat je juist handelde - niet door opeens te weten of te beseffen dat je de juiste levenshouding hebt gevonden, maar eenvoudigweg door resultaten en ontwikkelingen buiten je. Tegen alle rede in worden bepaalde dingen steeds weer waar. Zo een proef op de som nodig is, ligt zij hierin.

De innerlijke opstanding, die komt, wanneer wij alle pre-tenties terzijde hebben gesteld, is in feite alleen maar een waarmaken van iets. Dat waarmaken geschiedt in en buiten onszelf. Een scheidslijn kun je hierbij niet meer trekken.

x Kan iemand ooit weten, of hij zijn taak volbracht heeft?

- Als mens zul je dit nooit stoffelijk bewust kunnen weten. Je kunt het mogelijk aanvoelen. Menigeen voelt wel degelijk, dat hij zijn taak nog niet volbracht heeft, zelfs terwijl hij zijn leven bijna volbracht weet. Hij komt dan in strijd met zichzelf. Hij zegt te willen sterven en leeft toch verder, tot uiteindelijk het lichaam zegt, dat het niet verder meer gaat.

Een mens kan niet zeggen, wat God is. Hoe kan hij dan wel geheel juist beseffen en zegeen, wat hij in die God moet zijn?

Je kunt dingen aanvoelen, innerlijk weten, dat je op een bepaald ogenblik juist handelt en denkt. Je vindt dan een soort vrede in jezelf. Maar of het verder zou moeten gaan en hoe, weet je niet. Eerst wanneer je taak werkelijk geheel volbracht is, zul je - door de blijvende vrede in jezelf - beseffen: mijn taak is volbracht, mijn taak is ten einde, de vrede, die ik nu beleef, is oneindig en onbeperkt.

Is dit voldoende? Je kunt immers nooit het geheel overzien, hoe zou je dan je taak binnen dit geheel wel juist kunnen overzien, beseffen en omschrijven?

Vergelijk: In een grote spinnerij ligt een enkele spool te midden van vele anderen te wachten. De spool weet niet eens, wat de fabriek is en wat daarbuiten bestaat. Zou die spool dan toch zijn taak in het geheel van de wereld kunnen omschrijven?

Wat weet u van alle draden van het lot, waaruit het weefsel van oneindigheid wordt voorgebracht? U kunt het niet overzien. Wel kun je als mens stellen: wanneer ik een bepaalde functie heb, zo komt dit tot uitdrukking in je relatie met je verbondenheden in het geheel.

Onze wederopstanding is zeker niet zonder meer gebonden aan een opeens beseffen van alle dingen in menselijke zin. Zelfs de hoogste bereiking is in wezen eerder een beleven van alle dingen dan een weten omtrent alle dingen.

De opstanding is niet een krampachtig goed willen maken van het een of ander, maar eerder een besef van verbondenheid, waardoor je eerst vrede en geluk kent, zodra je beantwoordt aan de bestemming, die je is ingelegd.

Instinctief voel je, wat juist is, maar je kunt toch niet bewust en duidelijk zeggen: mijn taak is zo en zo. Je kunt ten hoogste stellen: wat ik op het ogenblik doe en ben, is in overeenstemming met mijn taak, want daardoor heb ik in mijzelf deze vrede, het gevoel, dat het goed is. En daaruit kan ik de kracht putten, invloeden uitstralen, kortom, mijzelf waarmaken.

x Jezus heeft toch zeker wel voorzien, wat hem allemaal aan lijden te wachten stond?

- O ja. Dat heeft hij. Maar hij heeft ook geweten, dat hij niet Jezus kon zijn en blijven volgens zijn werkelijk weten omtrent zichzelf, wanneer hij dit lijden niet zou ondergaan.

Dit is de essentie van de zaak. Je kunt aan bepaalde dingen niet ontkomen, niet omdat je geen mogelijkheid hebt,

maar omdat je voelt en weet, dat zij deel van je taak zijn.

Soms zul je werkelijk het duister in moeten gaan, terwijl je liever in de zon zou zitten. Maar dan ga je het duister in, omdat dit bij je taak behoort, deel is van je wezen.

x Was Jezus dan een mens?

- Ik geef u mijn mening. Jezus was een mens, bewust voortgebracht door mensen, die veel wisten van mystiek en magie. Hij heeft een taak volbracht, die anders lag dan degenen, die hem hadden voortgebracht, hadden gewenst, daarde ziel, die in dit voor dit doel perfecte lichaam een hogere ziel was, dan waarmede men had gerekend.

Daarom werd met Jezus geen bevrijder van de joden geboren, maar iemand, die men later de verlosser van de wereld zou noemen. Jezus was een mens.

Zodra je van Jezus een god maakt, doe je hem volgens mij onrecht. Kan een God werkelijk zo lijden? Een god, die aan een kruis hangt, is een komediant. Want een god kan niet lijden, kan niet sterven. Zelfs indien er pijn zou zijn, is die voor een god in feite onbetekenend en onbelangrijk.

Een god aan een kruis is ridicuul, een mysteriespel zonder werkelijke betekenis voor de mensen. Maar een mens, die god in zich draagt en in de aanvaarding van die god als juiste doelbestemmer van zijn wezen het lijden accepteert ondanks alles, baant een spoor, dat een mens kan volgen.

Jezus, de mens, kan ons waarlijk de weg en de waarheid zijn. Hij bereidt ons de weg, toont ons, hoe wij moeten gaan. Hij is de waarheid van god, die leeft in de mens, een waarheid, die beleefbaar is, hoe en waar dan ook.

Maar een god, die zich Jezus noemt, is een karikatuur, een komediespelend wezen, dat voorgeeft mens te zijn, maar het niet is. Een wezen, dat u iets voorgoochelt, dat je zou moeten navolgen, wetende, dat je niet over de gaven, krachten en mogelijkheden beschikt om dit werkelijk en geheel te volbrengen.

Een dergelijke verlosser zou geen werkelijke verlosser zijn, want die zou niet waarlijk te volgen zijn. En hiermede zullen wij dit onderwerp besluiten.

Bewust of onbewust zijn wij door doodsmystiek en opstandingsmystiek steeds weer bij Jezus terecht gekomen als het grote voorbeeld.

Mag ik u er dan ook nog even aan herinneren, dat zelfs een dergelijk voorbeeld waardeloos is voor hen, die niet trachten het ook te volgen? De groten zijn ons voorgegaan, hebben ons duidelijk gemaakt, dat er iets in ons schuilt, waardoor wij belangrijk zijn. Zij hebben ons ook getoond, dat die belangrijkheid nooit kan liggen, in hetgeen de mensen van ons verwachten of denken, ja, zelfs niet in datgene, wat wij voor onszelf wenssen of aangenaam vinden, maar alleen gevonden kan worden door het steeds weer beantwoorden aan die innerlijke stem, die wij niet eens geheel bewust horen en die wij zeker niet redelijk aan onszelf of de wereld kunnen verklaren.

Ik hoop, dat het u mogelijk zal zijn, die stem te erkennen en te zeggen: zo vind ik de werkelijke vrede in mijzelf, dus zo kan ik verder gaan.

En hebt u dan toch gefaald, zoals wij allen vaak weer falen, maak u geen zorgen. Want ook u zult opstaan uit de dood.

U zult, levend geworden, vanuit de sferen of desnoods in de stof, verder bestaan, tot u alles hebt waargemaakt, wat nodig is om de perfecte vrede bewust te beleven.

Ik dan u voor uw aandacht.

--0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Dit wordt het tweede deel van een avond, die tot zover voornamelijk op sfeer werd opgebouwd. Dat maakt het moeilijk voor een tweede spreker.

Ik zou allerhande diepzinnigheden kunnen debiteren, maar geef er vanuit mijzelf de voorkeur aan in het voorbijgaan zo het een en ander te vertellen.

Er was eens een goede vriend van mij, die een grote zoeker naar waarheid was. Hij geloofde, dat "in vino veritas" een goede en juiste stelregel was. U kunt dus wel begrijpen, dat hij door zijn konstant zoeken naar waarheid veelal bezopen was.

Steeds weer ondernam hij expedities in het rijk van Bacchus, zeer ten nadele van zijn lever en niet altijd ten voordele van zijn besef.

Op een goede dag zag hij drie lantaarns staan en probeerde er tussendoor te lopen. Hij raakte de enige echte van de drie. Zijn werkelijke bewustwording kwam nu voort uit de bult op zijn hoofd en niet uit de wijn, al was die daaraan niet geheel onschuldig. Wat overigens duidelijk genoeg is: de echte waarheid zoek je niet, daar loop je op een gegeven ogenblik gewoon tegenaan.

U vindt dit mogelijk een wonderlijk verhaal. Maar de meesten onder ons, die de waarheid zoeken, zoeken haar vooral daar, waar zij niet is. Dat is ook heel begrijpelijk. Perslot van rekening geloven wij allen op onze wijze in iets als het "in vino veritas". Wij geloven, dat de wijn des levens, de vreugde des levens, de prestatie-loop, de konsumptie en de productie ons tezamen de verlossing zullen brengen.

Dus gaan wij verder in de verkeerde richting en zeggen, dat wij de waarheid reeds bijna gevonden te hebben, tot wij een zo grote verzameling van pseudo waarheden hebben verzameld en zoveel mooie plannen voor ons zien, dat wij menen: daar moeten wij tussendoor kruipen om geen problemen te krijgen. En dan lopen wij tegen de waarheid aan.

In uw tijd wordt dit duidelijk geïllustreerd: Er zijn zeer vele zeer kapabele economen, die zeer mooie en goede economische plannen hebben opgesteld en op een zeer vaardige wijze hebben getracht tussen de daaraan klevende bezwaren door te zweven. Maar nu lopen zij tegen de waarheid aan: de waarheid, dat hun plannen eerder op illusies dan op feiten waren gebaseerd. Soortgelijke ontwikkelingen kunt u overal in de wereld steeds weer konstateren.

Een mens wil de waarheid weten. Ja, maar welke waarheid? De grote moeilijkheid is wel, dat elke mens naar een waarheid zoekt, die bij hem past. Hij zoekt de roes der zelfrechtvaardiging.

Zolang wij daarmee bezig zijn, kan dit weinig kwaad. Maar wij moeten niet overgaan tot excessen op dit gebied. Maar dan komen de moeilijkheden. In de roes van zelfrechtvaardiging proberen wij de problemen te ontwijken, die wij voor onszelf van minder belang achten, of waarvan wij aannemen, dat de bronnen elders schuilen.

Daardoor loop je tegen de lamp, of beter gezegd, zo bots je steeds weer tegen de werkelijke problemen aan. Wat wij dan onrechtvaardig achten, omdat wij immers altijd bereid zijn geweest de wereld te nemen, zoals zij is.

Maar in feite betekent dit alleen maar, dat wij bereid zijn de wereld als werkelijkheid te aanvaarden volgens de wijze, waarop wijzelf haar zien. Wanneer iemand veel voor je doet, zal die er wel zijn redenen voor hebben. En waarom zou hij het nu niet meer doen? Hij heeft het toch altijd gedaan? Dat hoort zo, dat is niet anders. Je weigert je te realiseren, dat het vanuit het standpunt van de ander wel eens geheel anders zou kunnen liggen.

De mensen zien een acrobaat aan de trapeze door de lucht zweven, zo licht en luchtig, dat men meent: zo moeilijk is dat niet, je moet alleen maar flink oefenen, maar dan is het ook een aangename en rendabele broodwinning. Dat die man achter zijn glimlach in stilte kan huilen van de pijn door de eeltzweren, die door het vele oefenen in zijn handen staan, realiseert men zich niet.

De mens ondergaat alle leven, waarmee hij niet onmiddellijk te maken heeft als een schouwspel, dat hem verder weinig aangaat en beseft niet, dat de waarheid juist in dat schouwspel verborgen ligt.

Jijst hierdoor brengt de mens zichzelf steeds weer in situaties, waarbij de verborgen feiten onverwacht en ongewenst op de voorgrond treden.

Vele mensen beleven het zoeken naar de waarheid als een soort kroegentocht: Zij gaan overal binnen, nemen hier een nipje en daar een slokje en zoeken weer verder. Op een gegeven ogenblik menen zij, dat de gehele wereld haar evenwicht kwijt is, dat de gehele wereld zwaait en danst zonder te beseffen, dat zij zelf hun vermogen beheerst te reageren op de werkelijkheid tijdelijk kwijt zijn geraakt.

Altijd weer menen wij, dat de oorzaak alleen elders ligt of buiten onze invloed is ontstaan. Want wij nemen steeds weer onszelf als enige maatstaf, voor hetgeen wij als werkelijkheid wensen te beschouwen.

Wanneer anderen niet begrijpen, wat wij zeggen, zo zullen wij maar zelden toegeven, dat dit mogelijk wordt veroorzaakt door het feit, dat wij zelf niet duidelijk spreken. Wij veronderstellen liever, dat de ander niet heeft geluisterd.

Wat je doet denken aan de man, die in alle ernst beweerde, dat hij frans, duits, engels, spaans, italiaans en turks sprak. Toen men hem vroeg, waarom de mensen in die landen hem dan meestal niet konden verstaan gaf hij ten antwoord: ik denk, dat zij hun eigen taal nooit goed geleerd hebben.

Dit is een overdreven versie van een zeer menselijke reactie. De mens zegt zelden: de schuld ligt bij mij. Het is gemakkelijker en voor eigen zelfbewustzijn aangenamer om aan te nemen, dat de schuld altijd bij anderen ligt.

De man, die zijn bedrijf bijna failliet ziet gaan, zal geneigd zijn zijn vrouw te verwijten, dat zij teveel heeft uitgegeven en hem niet tijdig genoeg heeft gewaarschuwd, toen zij geld opnam. De vrouw beweert, dat de man haar eerst eens goed duidelijk had moeten maken, hoe zij zich nog meer dan tot nu toe had moeten beperken.

Beiden weten natuurlijk wel ergens, dat zijzelf niet zonder schuld zijn, maar willen dit eenvoudig niet zien. Want een ieder wil alleen dié dingen zien, die passen in het eigen beeld van de waarheid, datgene, waardoor de illusie van eigen goedheid, juistheid, onkreukbaarheid in stand kan worden gehouden.

Zolang het goed gaat, kun je daartegen niet veel bezwaren opperen, die de betrokkenen niet onmiddellijk wegvagen. Maar men moet dan ook niet verbaasd zijn, dat men, zoals mijn vriend in mijn verhaaltje, telijk zijn neus stoot.

Het leven is nu eenmaal anders, dan je wenst en denkt, de werkelijkheid is vaak heel anders dan de schone schijn, waarmee je zo gelukkig bent, je voorgoochelt.

Wanneer wij in onszelf de waarheid zoeken - en dus niet alleen maar in de wereld buiten ons - zullen wij op een soortgelijke wijze proberen alle onaangenaamheden te vermijden, zelfs wanneer wij beseffen, dat wij dingen doen, die niet in de haak zijn, redeneren wij in onszelf : het is natuurlijk niet helemaal in orde, maar het brengt zoveel goeds voort....

Ja, wij weten natuurlijk wel, dat wij niet geheel eerlijk zijn tegenover onszelf en tegenover anderen. Maar de uitvlucht is bij de hand: Wanneer wij geheel eerlijk zouden zijn in woord, handel en wandel, zouden wij voor onszelf en anderen zoveel moeilijkheden veroorzaken, dat onze oneerlijkheid in feite nog een verdienste is.

Maar ergens in ons bestaat de werkelijkheid, die niet is aangepast aan onze wensen en voorstellingen. Je komt er mee in kontakt en ontdekt opeens: hier is de werkelijkheid, juist waar ik die niet hand verwacht.

O, je had gedacht, dat dit een van de vele gewone probleempjes zou zijn, waar je gemakkelijk omheen kon laveren. Het gevolg is, dat je opeens tegen een muur aanbotst, je bezeert en je af gaat vragen, hoe dat mogelijk is. Hoe komt het toch, dat je dat alles niet eerder beseft hebt? Dat had men je toch moeten vertellen, nietwaar? Waarom heeft men het je niet geleerd, waarom heeft men in de kerk of op school nooit over deze mogelijkheid gesproken?

Kijk, dan zeg je als buitenstaander: het is heel begrijpelijk, dat u zo reageert en tekeer gaat als de duivel in een wijwatervat, maar u staat nu eenmaal voor de feiten.

Wanneer je pretendeert de waarheid te beminnen en te zoeken, dan moet je ook maar de kracht vinden om met die waarheid te leven, wanneer je haar eenmaal ontmoet. Dat is tenminste mijn opvatting.

De waarheid in jezelf vinden is niet altijd leuk. Ofschoon ik een vriend heb gekend, die dacht, dat hij nergens voor deugde, tot hij tegen de waarheid aanliep: hij deugde voor een ieder behalve zichzelf, omdat iedereen van hem profiteerde.

Zijn vrienden hebben het wel betreurd, dat hij deze waarheid vond, maar de man zelf niet, want die wist toen eindelijk, wat hij werkelijk waard was.

In de meeste gevallen is de ontmoeting met de innerlijke waarheid voor een mens een flinke schok. Maar wanneer je nu maar bereid bent zelfs onaangename waarheden te aanvaarden, wanneer je die eenmaal vindt, dan kun je als gevolg van de ontdekking ook zien, op welke wijze je verder kunt gaan met een wat beter besef. En dat lijkt mij het belangrijkste.

Vele mensen kunnen zich niet bij de feiten neerleggen en veroorzaken zo voor zichzelf en anderen heel wat overbodige moeilijkheden.

Vaak brengen wij met anderen tesamen grootse dingen tot stand, ook al beseffen wij de betekenis, van hetgeen wij doen, maar zelden tijdig. Het tesamen streven en werken komt aan de menselijke gevoelens van gemeenschapszin tegemoet.

Toch komt er een ogenblik, dat je innerlijk beseft: hier moet ik eindelijk eens even afhaken. Maar dat is ongezellig en niet juist tegenover de anderen. Waarop je met die anderen mee blijft doen.

Je probeert dan zelfs meer te zijn of meer te doen, dan je kunt. Wat al weer een fout is, die je innerlijke vrede niet bepaald ten goede komt. Want wij kunnen alleen datgene zijn, wat aan mogelijkheid in ons is gelegen en kunnen alleen volbrengen, wat past bij onze krachten en mogelijkheden.

Er zijn b.v. onder u enkele begaafden. Ik zie hier een mediamiek zeer begaafde persoon en enige enigszins mediamiek begaafde personen in de zaal. Stel nu eens, dat u elke avond hier zoudt moeten zitten....

Neen, hè? Aan de sene kant zou het natuurlijk wel aardig zijn, zoudt u het wel graag doen, nietwaar? Maar toch neen. Omdat hier toevallig al een goed medium zit? Welneen. Maar u voelt aan, dat dat moeilijk zou zijn. Het past zo niet geheel bij u, nietwaar?

De redenen kan ik u hier wel geven: de oorzaak voor uw onbewuste afwijzing is gelegen in het feit, dat wij hier allen tesamen iets brengen. Ik kom hier vanuit de geest, hier is een medium, u neemt deel in de zaal. Het resultaat is een soort cocktail, een mixage.

Wat u denkt, bent, uw aandacht, geheel uw wezen vloeit samen, met hetgeen ik ben. Waarop ik tracht dit voor ons allen in woorden om te zetten en er iets mee te doen.

Zo benaderen wij een waarheid, die voor ons allen een klein beetje waar is, maar waaraan dan tevens geen bijzonder gezag is verbonden.

Bovendien: alles wat hier gezegd wordt, is een klein beetje waar, maar voor u toch niet helemaal. Het is een beetje waar, omdat hetgeen hier tot stand komt, niet volledig is. Wat wij hier kunnen uiten, is voor ons allen alleen maar een beginpunt, vanwaar wij uit kunnen gaan, wanneer wij de waarheid in onszelf, de waarheid, zoals die voor ons kan bestaan, nader willen leren kennen.

Zodra men echter zou gaan denken: het is toch een beetje waar en dus voor mij voldoende, ik behoef er niet verder op door te gaan, dan neem je het beginpunt aan als de totale waarheid. Het eindresultaat daarvan is dan zelfbedrog.

Ik zou daarom u de raad willen geven om alles, wat u op een avond als deze hoort, alleen maar te beschouwen als een beginpunt, een punt van vertrek, waarvan je kunt uitgaan om

voor jezelf een waarheid te vinden. Maar beschouw het nooit als een waarheid op zichzelf. Het kan eerst tot waarheid voor je worden, wanneer je het zelf verwerkt hebt.

Wat mij doet denken aan een fijnproever, met wie ik eens een reis naar de tentoonstelling te Parijs maakte. In een van de paviljoens zagen wij vele mooi opgemaakte schotels met de heerlijkste spijzen. Ik vroeg hem, wat hij er van dacht. Zijn antwoord was: Het ziet er goed uit, maar hoe kan ik een oordeel vellen over dergelijke schotels, wanneer ik er niet zelf van gegeten heb? Een maaltijd bestaat uit de geur, de smaak, het uiterlijk. Maar bovendien is van groot belang, dat je maag op de juiste wijze reageert, wanneer je het maal binnen hebt.

Dat lijkt mij de kern van alle waarheid te zien. Je kunt met vele feiten, veel voorlichting en allerhande nieuwtjes gekonfronteerd worden. Maar je zult die dingen ook zelf moeten verteren. Want eerst wanneer je die zaken persoonlijk verwerkt hebt, kun je een oordeel vellen en weet je ongeveer, wat zij voor je waard kunnen zijn.

Een jonge nogal landelijke vriend van mij was ook bij ons. Hij vertelde ons, dat hij op een avond was uitgeweest met een aardig vrouwtje. Hij had het in alle opzichten naar zijn zin gehad, maar vind het wel vreemd, dat hem nadien een rekening werd gepresenteerd. Ik vroeg, of hij daarop niet gerekend had. Hij niet. Toen sprak ik tot hem: jongen, ik ben al lang getrouwd en jij begint pas, maar onthoudt één ding, altijd en voor alles word je de rekening gepresenteerd, hoe dan ook.

Ik heb het gevoel, dat velen van ons zich op aarde, vooral wanneer het gaat om gaven en geestelijke krachten, ons gedragen als onze dorpse vriend van eens. Wij zijn vol verbazing over alles, wat wij krijgen, maar verwonderen ons en worden soms boos, wanneer wij er later ook de rekening voor moeten betalen. Niet in geld, want dat is niet zo belangrijk.

Maar voor alles, wat wij geestelijk verwerven, moeten wij later ook in onszelf beantwoorden aan hetgene, wat er hierdoor in ons ontstaan is. Hoe meer je leert, hoe groter je verantwoordelijkheid wordt.

Wanneer je beseft, wat goed en kwaad is, begint de ellende pas goed. Zodra wij leren, wat onjuist is, kunnen wij innerlijk het onjuiste niet meer aanvaarden. Doen wij dit toch, dan ontstaat een innerlijke strijdigheid.

Zodra je de waarheid erkent en toch gelijktijdig doet, alsof zij niet zou bestaan, beleef je innerlijke spanningen en wordt het als een ziekte.

Wij willen vaak de dingen niet zien. Wat pijnlijk wordt, omdat wij in onszelf ze toch weten. Dan moeten wij een keuze doen. En kiezen is een van de moeilijkste dingen in een menschenleven. Wanneer je kiest, bepaal je je richting. Je legt je vast. Wanneer je volgens beste weten en eerlijk gekozen hebt, zit je er aan vast. Want dan moet je die richting ook blijven volgen, wanneer dit niet meevalt. Dan moet je een woord gestand blijven doen, zelfs wanneer je later denkt: hoe ben ik zo dom geweest?

Je moet dan ook proberen in dergelijke gevallen een innerlijke waarheid te vinden, die zo groot en belangrijk voor je is, dat zij alles overbrugt. Heb je een fout gemaakt, dan moet je dit toegeven en een andere weg volgen.

Zeker is een ding: wanneer je een fout hebt gemaakt en dit beseft, moet je veranderen. Dan kun je niet meer in dezelfde richting verder streven, zonder vele onaanvaardbare en soms zelfs lichamelijk onaangename nevenverschijnselen.

Het pijnlijkste is altijd weer, dat je, vooral wanneer je te lang doorgaat met iets, waarvan je beseft, dat het niet juist is, je opeens en meestal onverwacht, wordt gekonfronteerd met de gevolgen.

Vaak is voor een mens nog het ergste de gedachte, dat nu een ieder weet, hoe hij gefaald heeft. Want wij zijn wel bereid onszelf onze fouten zonder veel drukte te vergeven. Maar wanneer een ander er achter komt, dat wij een fout hebben gemaakt, kunnen wij dit onszelf bijna niet vergeven. Dat hangt met de waarheid samen.

Voor ons is ~~waar~~ waarheid gemeenlijk iets, wat in anderen bestaat. Zolang een waarheid alleen in jezelf bestaan, blijft ze wat onwerkelijk voor je. Wanneer wij een fout maken, goed, niemand heeft het bemerkt. Anderen weten, dat ik een fout heb gemaakt: hoe heb ik ooit zo stom kunnen zijn?

De waarheid is echter in onszelf te vinden. En zelf weet je wel degelijk, dat je een fout gemaakt hebt. Zoals je weet, dat je op een verkeerde weg zit. En dat betekent, dat jijzelf daarmee zult moeten afrekenen, ook al weet verder niemand in de hele wereld ervan.

Waarheid, vooral innerlijke waarheid, betekent ook beseffen, dat ergens een bewustzijn is, dat alles weet, wat je doet. Alles zonder voorbehoud. Doe dus nooit als sommige vrome mensen, die een ieder vertellen: god weet alles. Waarop zij het gordijn dicht doen en beginnen alles te doen, wat god verboden heeft. Overigens: wat god volgens dergelijke mensen verboden heeft, is gemeenlijk datgene, wat zij anderen niet gunnen, omdat zij het zelf niet aandurven.

Maar voor ons geldt: ik kan geen enkele fout maken, die niet bekend zal worden. Zolang ik besta, zal alles, wat ik ben en doe, bekend zijn. Daarom is het niet zinrijk jezelf te bedriegen. Al het goede en al het verkeerde, wat je ooit deed, vormt tesamen de werkelijkheid, de waarheid van je bestaan.

De juistheid van beseffen en beleven, die uit de aanvaarding van dit alles voortvloeit, is het enige, wat altijd zal blijven tellen voor ons. En wanneer u wilt weten, wat fout is: wanneer je denkt, dat had ik anders moeten aanpakken, betekent dat reeds, dat je fout zat.

Ik stel daarom: elke mens, die de waarheid eerlijk zoekt en ook in zichzelf aanvaardt, niet meer zich rechtvaardigende door zich te beroepen op anderen, god, zijn recht, zijn onmacht, zal ontdekken, dat hij steeds meer kan doen, dan hij dacht te kunnen volbrengen.

Mijn raad aan allen is dus steeds weer: zoek, geestelijk of stoffelijk, niet naar de roes, waarin je kunt vergeten of je beter dan anderen kunt gevoelen, maar aanvaardt steeds weer de werkelijkheid, hoe onaangenaam die ook lijkt te zijn. Want dan pas kun je geestelijk zowel als stoffelijk bereiken, wat nodig is om in waarheid gelukkig te zijn.

Godden avond.

d.d. 9 april 1976

-0-0-0-0-0-

- 666 -